



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Dirección Estratégica da PEME

|                          |   |        |       |              |
|--------------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia                  | Dirección<br>Estratégica da<br>PEME   |        |       |              |
| Código                   | V06M092V01201   |        |       |              |
| Titulación               | Máster<br>Universitario en<br>Dirección de<br>PEMES   |        |       |              |
| Descritores              | Creditos ECTS   | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
|                          | 6   | OB     | 1     | 2c           |
| Lingua de<br>impartición | Castelán  |        |       |              |
| Departamento             |   |        |       |              |
| Coordinador/a            | González Framil, Juan Francisco   |        |       |              |
| Profesorado              | Cabanelas Omil, José<br>Díez Iglesias Iglesias, Guillermo<br>Gil Rey, Cristina<br>González Framil, Juan Francisco<br>Martín-Casal García, José Antonio<br>Picon Garcia, Manuel Fernando<br>Pousa Pereira, Clemente<br>Villaverde Pego Pego, Luis Enrique  |        |       |              |
| Correo-e                 | juan.gonzalez@uvigo.es  |        |       |              |
| Web                      | <a href="http://www.euee.uvigo.es/mdpemes">http://www.euee.uvigo.es/mdpemes</a>   |        |       |              |
| Descripción<br>xeral     | A crecente complexidade tanto na contorna competitiva en que actúa a empresa como a propia empresa como organización, xustifican o estudo da *DIRECCION *ESTRATEGICA.<br>É importante evolucionar e adaptarse aos continuos cambios dunha contorna cada día más complexo e desafiante.<br>A DIRECCIÓN *ESTRATEGICA, está atenta ás oportunidades e ameazas posibles , fixando as metas e establecendo programas de acción e obxectivos para os traballadores. |        |       |              |

## Competencias

### Código

|    |  |
|----|--|
| A2 | Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudio.  |
| A4 | Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.   |
| B1 | Adquirir y desarrollar las habilidades y actitudes necesarias para analizar, diagnosticar y tomar las decisiones en el desempeño de la actividad empresarial con una visión integral y un conocimiento profundo de las diferentes áreas que conforman la PYME.   |
| B2 | Adquirir la formación que le permita recopilar, procesar e interpretar información de personal, contable, económica, comercial, jurídica, fiscal y del entorno para poder emitir juicios y tomar decisiones sobre aspectos de la empresa.  |
| B3 | Asumir su capacidad de aplicar los conocimientos adquiridos al desempeño de su futura labor profesional, facilitar la integración de los estudiantes en el ámbito laboral y mejorar su posición dentro de la empresa para aquellos que ya están integrados en ella.  |
| C1 | CE1. Saber emplear las habilidades personales, actitudes y conocimientos teóricos y prácticos adquiridos en el contexto académico mediante la simulación de situaciones reales de la práctica profesional y a través del contacto con la realidad empresarial que proporcionan las prácticas de empresa.           |
| C7 | CE7. Dominar la estrategia, la organización y la gestión de los procesos de dirección de PYMES, identificar los problemas empresariales en entornos dinámicos y competitivos y posibilitar un foro de discusión y debate que permita la búsqueda de soluciones a la realización de propuestas de un modo creativo. |
| C8 | CE8. Dominar las habilidades necesarias para el desempeño de la dirección de la empresa, la gestión de recursos humanos y las relaciones con los interlocutores internos y externos.   |

|     |  |
|-----|--|
| C10 | CE10. Realizar el proceso de planificación y control de gestión empresarial, estratégico y operativo de las PYMES con los elementos que lo conforman, incorporar en sus sistemas informativos las variables para mantener e incrementar su actividad en el entorno de actuación. |
| C18 | CE18. Posibilitar un foro de presentación, discusión y debate que permita la búsqueda de soluciones y la realización de propuestas de un modo creativo   |

### Resultados de aprendizaxe

| Resultados previstos na materia   | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|---|---------------------------------------|
| Adquirir e desenvolver as habilidades e actitudes necesarias para analizar, diagnosticar e tomar as decisiones nel desempeño da actividade empresarial cunha visión integral e un coñecemento profundo de las diferentes áreas que conforman a PEME.                                  | B1                                    |
| Saber empregar as habilidades persoais, actitudes e coñecementos teóricos - prácticos adquiridos no contexto académico mediante la simulación de situaciones reais da práctica profesional e a través do contacto coa realidade empresarial que proporcionan as prácticas de empresa. | C1                                    |
| Dominar a estratexia, e a xestión dos procesos de dirección de PEMES, identificar os problemas empresariais en contornas dinámicas e competitivas e posibilitar un foro de discusión e debate que permita dar solucións e realizar propostas dun modo creativo.                       | C7                                    |
| Posibilitar un foro de discusión e debate que permita dar solucións e realizar propostas dun modo creativo.   | C18                                   |
| Dominar as habilidades necesarias para o desempeño da dirección da empresa, a xestión de recursos humanos e as relacións cos interlocutores internos e externos.  | C8                                    |
| Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.   | A2                                    |
| Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.  | A4                                    |
| Adquirir a formación que lle permita recompilar, procesar e interpretar información de persoal, contable, económica, comercial, xurídica, fiscal e da contorna para poder emitir xuízos e tomar decisións sobre aspectos da empresa.  | B2                                    |
| Asumir a súa capacidade de aplicar os coñecementos adquiridos ao desempeño do seu futuro labor profesional, facilitar a integración dos estudantes no ámbito laboral e mellorar a súa posición dentro da empresa para aqueles que xa están integrados nela.                           | B3                                    |
| Realizar o proceso de planificación e control de xestión empresarial, estratégico e operativo das PEMES cos elementos que o conforman, incorporar nos seus sistemas informativos as variables para manter e incrementar a súa actividade na contorna de actuación.                    | C10                                   |

### Contidos

|  |
|--|
| Tema   |
| (*)Tema 1: La Dirección Estratégica en el siglo XXI                          |
| Tema 1:O emprendedor e a estratexia no século XXI                            |
| Tema 3: Idea de Negocio e Plan de Empresa                                    |
| Tema 4: Análise da contorna e novos modelos de negocio nun mundo globalizado |
| Tema 5: Competir nun mundo en transformación.                                |
| Competencias emergentes  |
| Tema 6: Capacidades dinámicas nun mundo en transformación                    |
| Tema 7:La toma de decisións estrategicas no século XXI                       |
| Tema 8:Estratexia internacional  |
| Tema 9: Innovación, estratexia e industrialización 4.0                       |
| Tema 10: Estratexia e Empresa familiar                                       |

### Planificación

|                               | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|-------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Lección maxistral             | 33            | 44                 | 77           |
| Estudo de casos               | 3             | 48                 | 51           |
| Exame de preguntas obxectivas | 2             | 20                 | 22           |

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

| <b>Metodoloxía docente</b> |   |
|----------------------------|---|
|                            | Descripción   |
| Lección maxistral          | Exposición por parte do profesor dos contidos da materia  |
| Estudo de casos            | Resolución de casos de empresas relacionados cos contidos da materia baixo a proposta, guía e supervisión do profesor |

| <b>Atención personalizada</b> |   |
|-------------------------------|---|
| <b>Metodoloxías</b>           | <b>Descripción</b>  |
| Lección maxistral             | O alumno terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través das clases de resolución de problemas, de casos de estudio e debate e do control regular do traballo realizado. En calquera circunstancia de docencia(presencial,online ou mixta) as sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos(email, videoconferencia, ...) baixo a modalidade de concertación previa. Na medida do posible atenderanse estas solicitudes de tutorización non presencial nun prazo máximo de 3 días hábiles.  |
| Estudo de casos               | O alumno terá un seguimento continuo e unha atención personalizada, a través das clases de resolución de problemas, de casos de estudio e debate e do control regular do traballo realizado. En calquera circunstancia de docencia(presencial,online ou mixta) as sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos( email, videoconferencia, ...) baixo a modalidade de concertación previa. Na medida do posible atenderanse estas solicitudes de tutorización non presencial nun prazo máximo de 3 días hábiles. |

| <b>Avaliación</b>    |   |               |                                       |
|----------------------|---|---------------|---------------------------------------|
|                      | Descripción   | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
| Lección maxistral(*) | Pruebas Teórico - práctica sobre la materia expuesta en las sesiones. | 70            | A2                                    |
| Estudio de casos     | Resolución dos casos expostos por o profesor                          | 30            | C1<br>C7<br>C8<br>C18                 |

## Outros comentarios sobre a Avaliación

### Bibliografía. Fontes de información

#### Bibliografía Básica

GRANT, R. M.(2006), **Dirección estratégica: Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 5ª edición,

Alexander Osterwalder | Yves Pigneur, **Generación de modelos de negocio**,

NAVAS, J. E. y GUERRAS, L. A., **Fundamentos de Gestión Estratégica**, 2ª edición, 2018

NAVAS, J. E. y GUERRAS, L. A., **Casos de Dirección Estratégica**, 6ª edición, 2020

#### Bibliografía Complementaria

NAVAS, J. E. y GUERRAS, L. A. (2012), **La Dirección estratégica de la empresa**, 5ª edición, 2015

JOHNSON, G. y SCHOLES, K.(2006), **Dirección estratégica. Análisis de la estrategia de las organizaciones**, 7ª edición, Castro,I(2012), **Creación de empresas para emprendedores**,

J. Díez de Castro; C. López Redondo; B. Barreiro Fernández y M.A. López Cabarcos(2002), **Dirigir en la sociedad del conocimiento**,

MORCILLO ORTEGA,P. (2002), **Nuevas claves para la Dirección Estratégica**,

G.G. Dess y G.T. Lumpkin(2011), **Administración estratégica. Textos y casos**, 5ª edición,

Martinez-Campillo Garcia(2008), **¿Como elaborar el plan de empresa?**,

Montgomery, Collis(2007), **Estrategia corporativa**, 1ª edición,

PORTER, M. E. (2005), **Estrategía y ventaja competitiva**, 1ª edición,

Bermejo,M.(2010), **Crea tu propia empresa**,

Vilallonga,M, **Progreso directivo y coaching empresarial**,

Agullar,J, **Gestión del cambio**,

Fernandez Aguado,J, **La felicidad posible**,

Gran enciclopedia de la gestión empresarial, **Liderazgo**,

Fernandez Aguado,J, **Liderar.Mil consejos para un directivo**, 5ª edición,

Jeffrey S.Harrison y Caron H.St. John, **Fundamentos de la Dirección Estratégica**, 2ª edición,

Hurley,B. y Birkwood,P, **Como hacer negocios en internet**,

Commarmond,G y Exiga,A, **Como fijar objetivos y evaluar resultados**,

NAVAS, J. E. y GUERRAS, L. A., **Casos de Dirección Estratégica de la empresa**, 6ª edición,

Reynolde, J., **EL LIBRO COMPLETO DEL E-COMMERCE: CONCEPTOS, CLAVES Y DEFINICIONES PARA TRIUNFAR EN LA RED**, 1ª edición,

de Roldan Martínez, D. y Huidobro Moya,J.M., **La Tecnología E-Business**, 1ª edición,  
Padilla,A. y Aguilera Obra,A., **E-BUSINESS Y COMERCIO ELECTRONICO: UN ENFOQUE ESTRATEGICO**, 1ª edición,  
Bueno Campos, Eduardo(2005), **Dirección estratégica:Nuevas perspectivas**,  
Carrión, Juan(2006), **Estrategía de la visión a la acción**,  
Ghemawat, Pankaj(2008), **Redefiniendo la globalización**,  
Hrebiniak, Lawrence(2007), **Asegúrese de que la estrategia funcione**,  
Wild, J.J. and Wild, K.L., **International Business: The Challenges of Globalization, Global Edition.**, 8ª edición, 2016

## Recomendacións

### Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Finanzas para PEMES/V06M092V01202

Prácticas Externas/V06M092V01204

Traballo Fin de Máster/V06M092V01205

### Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dirección Comercial e Marketing para PEMES/V06M092V01101

Fuentes e Recursos de Información para PEMES/V06M092V01103

## Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase ao alumno a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

## Plan de Continxencias

### Descripción

#### ==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinénlo atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanteñ, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

#### ==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:Lección maxistral e Resolución de casos de empresas relacionados cos contidos da materia.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías): Tutorías virtual

#### ==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Probas xa realizadas

Proba Estudio de casos:[Peso anterior 30%] [Peso Proposto 30%]

Proba Exame de preguntas de desenvolvemento: [Peso anterior 70%] [Peso Proposto 70%]

Probas non realizadas

Proba Estudio de casos:[Peso anterior 30%] [Peso Proposto 30%]

Proba Exame de preguntas de desenvolvemento: [Peso anterior 70%] [Peso Proposto 70%]